

Lisa 4. Saaremaa ja Hiiumaa külastusalade külastuskorralduskava osas laekunud ettepanekud

Külastuskorralduskava koostamise käigus on kava materjalid üleval www.rmk.ee lehel ja ettepanekuid on võimalik esitada nii tööühma liikmetel kui ka huvitatud isikutel. Tabelis 1 on esitatud taristu arendamist ja majandamist puudutavad ettepanekud. Teavitamist puudutavad ettepanekud on esitatud Lisa 3. Muud märkused ja kommentaarid on võetud teadmiseks või vastavalt vajadusel täiendatud külastuskorralduskava tekstilist osa.

Tabel 1. Laekunud ettepanekud ja kommentaarid

Jrk.nr.	Ettepaneku tegija nimi, organisatsioon	Ettepanek, märkus, kommentaar	RMK kommentaar
1	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Lindmetsa LKA matkarada, infotahvel, Lindmetsa KKK näeb matkaraja taastamist 2020.aastal. KKK-s prioriteet nr 3, kuid võiks olla pigem 2.	Seoses RMK matkatee võimaliku kulgemisega läbi Lindmetsa on kaalumisel Lindmetsa matkaraja taastamine.
2	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Liiva-Putla LKA puhkekoht, Oluline seenekaitseala ning külastatav piirkond. Varasemalt seal puhkekoht olnud. Allal mitmeid kaitsealuseid seeneliike - vajaks teadlikkuse tõstmist korjajate hulgas. Prioriteet hinnanguliselt 3.	Puhkekoha taristu likvideeritud, objektile puudus külastus
3	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Tagamõisa LKA infotahvel + puhkekoht, Tagamõisa HA ja Tagamõisa puisniidu KKK-s: Tagamõisa puisniidu infotahvli uuendamine (2013 .a) ja Puisniidu piknikuplatsi korrastamine (2012. a)	Tagamõisa puisniidu piknikuplats asub eramaal. Puhkekoha rajamine on kaalumisel seoses matkatee võimaliku kulgemisega läbi Sepise.
4	Kadri Hänni	Tagamõisa HA linnuvaatlusplatvorm Undva nina (tulevikus Vilsandi RP) + infotahvel,	Planeeritud tegevus kajastatud külastuskorralduskavas tabelis 4

	looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Undva Ninasse vaateplatvormi rajamine. Väga oluline linnuvaatlus koht nii välis - kui kohalike turistide hulgas. Tagamõisa HA ja Tagamõisa puisniidu KKK-s: Undva ninal oleva laguneva piirivalvehoone renoveerimine linnuvaatluskohaks ja infotahvli paigaldamine (2012. a)	
7	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Vilsandi KKK ühe tegevusena kajastatud: Ajalooliste metsanduslike püsikatsealade (Ameerikamets, Kuusnõmme mõisa parkmets) maastikus tähistamine. Jäeb Käkisilma telkimisalale viiva tee äärde. Vajalik nii infotahvel, rajatähistus kui ka parkimistasku rajamine (laiendamine). Prioriteet hinnanguliselt 2.	Ameerika metsa eksponeerimine KÜK-as kavandatud
8	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Sääre looduskaitseala, Väga külastatav piirkond ning vajaks kindlasti looduskaitseala väärtuste ja kaitsekorra tutvustamist (lohesurfi keeld lindude pesitsusperioodil). Lisaks Sääre LKA-le on seal ka Kura kurgu HA, Vesitükima HA, mida infotahvil tutvustada. Prioriteet hinnanguline.	Külastuskorralduslik objekt millega siduda, puudub
9	Piret Lang keskkonnaspetsialist Muhu vald keskkond@muhu.ee 453 0681; 56157024	Aktiivse puhkuse ja liikumise võimaldamiseks ning puhkefunktsiooni kandvate alade ja objektide vahelise ühenduse ja sidususe loomiseks tuleb välja arendada saart kattev liikumisradade võrgustik. Muhu vallal on olulisemad arengudokumentid koostamisel, mis annab väga hea võimaluse neid täiendada (sh ka RMK plaanidega sobitada.	Muhumaad ja Saaremaad hõlmava RMK matkatee planeerimine on töös, tehakse koostööd omavalitsustega

10.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Audaku matkarada - olemasolevate amortiseerunud laudteelõikude uuendamine ja uute rajamine niiskemate kohtade peale. Puisniidul olemasoleva vana infostendi aluse likvideerimine.	Planeeritud tegevus kajastatud küllastuskorralduskavas tabelis 4
11.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Viidumäe õpperada - platvormi taastamine astangule vaata avardamiseks (mõeldes eelkõige neile, kes kõrge torni otsa ronida ei julge).	Planeeritud tegevus kajastatud küllastuskorralduskavas tabelis 4
12.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Rauna vaatetorn - Paremini viidastada pääs torni juurde, sh ka keskuse poolt tulles (võiks olla ka inglise keeles – välisturist ei leia tihti üles). Kaaluda DC rajamist parkla serva (praegu käiakse palju metsa all) või nähtavam suunamine keskuse juurde. Talvisel perioodil hoida parkla ka lumest vabana. Tornil on ka loodushariduslik tähtsus. Võimalusel mõelda ka fototahvlite või Lääne-Saaremaa kaardi paigaldamisele torni tippu ehk kus suunas miski maamärk asub (nt Vilsandi tuletorn, Kihelkonna kirik, Nasva ja Salme tuugenid jms)	Planeeritud tegevus kajastatud küllastuskorralduskavas tabelis 4
13.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon	Elda telkimisala - kaaluda Soeginina matkaraja rajamist ning vaatetorni rajamist poolsaare tippu. Väga oluline ning	Planeeritud tegevus kajastatud küllastuskorralduskavas tabelis 4

	Keskkonnaamet	suurepärane hülgevaatluskoht, samuti merelinnud, merikotkas.	
14.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regiooni Keskkonnaamet	Väike-Vilsandi puhkekoht - Vajalik varjualusega pinklaud.	Puhkekoht rekonstrueeritud 2019.a.
15.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regiooni Keskkonnaamet	Käkisilma telkimisala - Taastada linnuvaatlustorn, paviljon, 1 lõkkealus juurde. Poolsaarele viiva tee rekonstrueerimine riigimaadel.	Planeeritud tegevus kajastatud külastuskorralduskavas tabelis 4 (arendamine sõltuvalt Käkisilma kanali süvendusest)
16.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regiooni Keskkonnaamet	Harilaiu telkimisala - Juurde paigaldada vähemalt 1 lõkkealus ja pinklaud.	Planeeritud tegevus kajastatud külastuskorralduskavas tabelis 4
17.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regiooni Keskkonnaamet	Harilaiu puhkekoht - Vajalik juurde panna 2 varikatusega pinklauda, kinnine paviljon taastada. Telkimiskoha (lõkkealustega) loomine esimesse parklasse? Arutelu koht. Sissesõidu keelumärk uuendada mootorsõiduki sõidu keelumärgiga. KKI-st küsida sisend rikkumiste arvu muutuste kohta pärast keti eemaldamist; vajadusel kaaluda keti tagasi paigaldamist.	Planeeritud tegevus kajastatud külastuskorralduskavas tabelis 4

18.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Abula - Kalasma õpperada - Objektidele viiva tee rekonstrueerimine.	Erinevad omandivormid ja piirangud. Koostöövõimalused arutlusel.
19.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Karjääri telkimisala - Objektidele viiva tee rekonstrueerimine.	Erinevad omandivormid ja piirangud. Koostöövõimalused arutlusel.
20.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Abula telkimisala - Objektidele viiva tee rekonstrueerimine.	Erinevad omandivormid ja piirangud. Koostöövõimalused arutlusel.
21.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regioon Keskkonnaamet	Kalasma telkimisala - Objektidele viiva tee rekonstrueerimine.	Erinevad omandivormid ja piirangud. Koostöövõimalused arutlusel.
22.	Kadri Hänni	Viieristi matkarada - Parkimistasku rajamine.	Riigimaantee teekaitsetsoon

	looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regiooni Keskkonnaamet		
23.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regiooni Keskkonnaamet	Viieristi puhkekoht - Astangust allaviiva trepi rekonstrueerimine ja platvormi uuendamine. Mõelda parkimistasku rajamist (ekskursioonibussid).	Riigimaantee teekaitsetsoon, planeeritud tegevus kajastatud külastuskorralduskavas tabelis 4
24.	Kadri Hänni looduskaitse juhtivspetsialist Lääne regiooni Keskkonnaamet	Koigi matkarada - Uuendamist vajab vana lennväljaplaadidest matkaraja lõik (hetkel Y-kujuliselt uuendatud); lennvälja plaadid ning vanad rehvid teisaldada. Laudtee ja platvormi/vaatetorni taastamine Ümmarguse järve ääres. Juurdepääsu tee parklani rekonstrueerida	Planeeritud tegevus kajastatud külastuskorralduskavas tabelis 4